

Referat fra møte i erfaringspanelet ved NSSF

Tid: 22. mars kl. 12–13.30

Til stede: Leder Kari Wille Rekdal (LEVE), Anna Cecilie Jentoft (LPP), Anne-Grethe Terjesen (Pårørende alliansen), Tommy Sjøfjell (A-Larm), Fredrik Walby (NSSF), Jill Arild (Mental Helse)

Meldt forfall: Lars Mehlum (NSSF)

Agenda for møtet

Saksliste godkjent, det ble i møtet meldt inn to saker under eventuelt.
Referat fra forrige møte ble godkjent

Saksliste:

1) Oppfølging av saker fra forrige møte.

- a. Sak 2 fra møtet 18. januar: Nasjonalt Forum og henvendelse til Helsedirektoratet om deltakelse i Forumet. Kjølrsrud redegjorde for status_
- b. Sak 1 fra møtet 18. januar: Felles fokus for arbeid med tiltak i Handlingsplanen. Panelet skal ha felles fokus på punkt 6.4.1 Kompetanse i helse- og sosialfaglige utdanninger og i tjenestene. Evidensbasert kunnskap må videreformidles til tjenestene og RHF-ene må oppfordres/forpliktes til å benytte etablert kunnskap.

Panelet diskuterte konkretisering og spissing av tiltaket. Fokusområder i diskusjonen:

- Styrking av kompetanse i tjenestene som har unge som målgruppe. Konkret etterlyse bruk av YAM i skolen. Etterlyse midler for implementering av YAM i skolen.
- Kartleggingssystemet ved NSSF vil i løpet av våren publisere rapport som benytter registerdata fra 2008 til 2018 om selvmord i psykisk helsevern barn og unge. Lansering av rapporten er en fin anledning til å gjøre tallene kjent og sette fokus på hjelpetiltak for barn og unge innen psykisk helsevern. Leder av Kartleggingssystemet ved NSSF, Fredrik Walby, vil invitere panelet til en idedugnad når plan for formidling av rapporten skal legges
- Det er nå 1 år og 2 mnd siden lansering av Kartleggingssystemets rapport basert på registerdata fra 2009 til 2017 «Selvmord under og etter kontakt med tverrfaglig spesialisert rusbehandling 2009 til 2017 – en nasjonal registerstudie der det oppsummeres følgende implikasjoner for forebygging: Fokus på alkoholbrukslidelser. Brukere av TS og PHV er en viktig målgruppe. Integreert behandling av samtidig rus og psykisk lidelse. Tilpassede og tilgjengelige tjenester. Oppfølging etter utskrivelse. Ser vi en endring i helseforetakenes strategi for forebygging av selvmord med bakgrunn i disse funnene?

Å definere områder med behov for mer forskning ble også diskutert. NSSF nevnte handlingsplantiltak under 6.3 der HOD har bedt NSSF i samarbeid med FHI og RHFene gjøre en vurdering av eksisterende, publisert forskning på selvmord, herunder hvilke tema og grupper i befolkningen det er lite forsket på. Dette arbeidet er ikke startet opp ennå. FHI vil ta initiativ til etablering av arbeidsgruppe. Pårørendealliansen fronter gjerne forskningsbehov inn til direktoratet i de fora det er naturlig.

Panelet diskuterte også hvilke formidlingskanaler/-måter man kunne gjøre bruk av for å få frem budskap. Fokusfeltet er stort, og innspill må nødvendigvis fordeles over tid og i ulike medier.

Jentoft foreslo som en start å skrive en kronikk før påske «Vårt påskeegg skal fylles med». Forslaget fikk stor oppslutning, Walby bidrar gjerne for å kvalitetssikre kunnskapsgrunnlaget som eventuelt frontes i teksten.

2) Orientering om behandling av sak som kom fra NSSF i forkant av dette møtet v/leder

Prosjekt EAAD henvendte seg til erfaringspanelet med ønske om en brukerrepresentant i styringsgruppen for delprosjektet "Folkeopplysning mot selvmord" som i dag består av representanter fra NSSF, Mental Helse, Fredrikstad kommune og Sykehuset Østfold. Representant fra helseforetaket er også invitert inn. For å rekke berammet styringsgruppemøte 18.3.21 gikk henvendelsen direkte til leder for erfaringspanelet. Etterlatt -representant fra fylkeslaget i LEVE Oslo deltar i styringsgruppen

3) Orienteringssaker fra paneldeltakerne

LPP v/Anna Cecilie Jentoft: LPP har gått sammen med ELPIS, om en søknad til Stiftelsen DAM om produksjon av filmer om forebygging av selvmord på norsk og samisk.

A-Larm v/Tommy Sjøfjell: Det har vært opprettet mange selvhjelpsgrupper under pandemien som følge av nedstenging av møteplasser. A-Larm er bekymret for økning i selvmord som følge av en samlet belastning i året som har gått.

Pårørendealliansen v/Anne Grethe Terjesen: Pårørendealliansen har svart på høring om prioriteringsveilederen. De har påpekt at tidlig intervensjon er spesielt viktig for de unge.

NSSF v/Fredrik Walby: Selvmordstall fra 2020 blir tilgjengelige i juni. NSSF og LEVE fikk ikke penger til studien om samfunnskostnader ved selvmord som de søkte om midler til hos Stiftelsen DAM. Terjesen påpekte at det er mulig å få et firma til å skaffe slike tall. Iflg tidligere anslag fra beregninger i Sverige anslås kostnaden ved et selvmord å ligge på 16-17 mill. Sjøfjell påpekte viktigheten av å ha tall i diskusjon med myndigheter.

4) Eventuelt

Terjesen presenterte en nylig gjennomført undersøkelse om tilrettelegging for pårørende under pandemien. Undersøkelsen viser at pårørende ikke har blitt kontaktet av kommunen når de har overtatt ansvar for den syke, og at det heller ikke er lagt en plan om en pårørende blir syk. Dagtilbud ble åpnet igjen etter nedstenging, vi håpet at det hadde en effekt, men det reflekteres ikke i undersøkelsen.

Det var ellers enighet om at det også er viktig å få fram vellykkede behandlingsforløp under pandemien og sette fokus på hva som har fungert, hva som er bra.

Terjesen rettet kritikk mot fagkomiteen for 11. nasjonale konferanse for at pårørendeperspektivet ikke er satt opp som tema i programmet.

Terjesen ønsket også en redegjørelse for de ulike rollene og deltakelse ansatte fra NSSF har i panelet

Neste møte: 31. mai kl 12-13.30